

Kempteno lietuvių stovyklos sieninis biuletenis

[illegible]

Nr. 224-5/711-12/

Penktadienis, 1947.IX.26

- GYVYBINĖS REIKSMĖS KLAUSIMAS pasidarė mums emigracija, nes gyvename čia jau per ilgai, esame nepageidaujami ir nėra mums galimybių vietoj kurtis, - pareiškė vakar vakare valgyklos salėje per kolonijos gyventojų susirinkimą, kuri atidarė komiteto narys L. Pračkaila, LTB centro valdybos atstovas, Lietuvos buv. konsulas Argentinoje P. Gaučys, pradėdamas pranešimą įvairiais emigracijos klausimais, o ypačiai painformuodamas apie Argentiną. Panagrinėjo dvi pagrindines išsikurdinimo galimybes - Europoje ir Amerikoje. Papasakojęs, kaip iškurdinimas eina Belgijoje, Olandijoje, pranešė, jog numatoma plačios galimybės imigracijai į Prancūziją, kur betgi kūrimsi sąlygos dar nėsančios visiškai aiškos, keliančios tam tikrų abejonių, nors Prancūzijoje, atrodo, geriau būtų laukti grįžimo tėvynėn, negu čia, Vokietijoje. Iš Amerikos kraštų mums labiausiai būtų pageidaujami emigracijai - JAV ir Kanada. Tenai ypač ūkininkų reikalinga. Kalbėtojas patarė, sudarius ūkio darbams tinkamų žmonių sąrašus, net paskioms kolonijoms kreiptis į tų kraštų vyriausybes dėl imigracijos, kaip kai kuriose kolonijose jau esą bandoma daryti. Iš P. Amerikos kraštų, ypač klimato atžvilgiu, emigracijai tinkama Argentina, apie kurią pranešėjas suteikė idomių informacijų. Įmanoma būtų kurtis Čilėje ir Urugvajų, bet Venecueloje dėl klimato ir kitų sąlygų būtų sunkiau. Pabaigoje p. Gaučys davė paaiškinimų į įvairius klausytojų iškeltus klausimus.

- PER VAKARYKŠTĮ MOKYTOJŲ SUSIRINKIMĄ, kurį atidarė gimnazijos dir. Zalubas, įsteigtas LTM-Sajungos Kempteno skyrius ir išrinkta jam valdyba iš šių mokytojų: Volerto, Girdžiūno ir Pročkienės, o kandidatais liko Lelytė ir Valiukas. Revizijos komisijon pateko mokytojai: Graužinis, Šurnienė ir Ališauskas. Per susirinkimą, kuriame prezidiumą sudarė Ališauskas ir Volertas, be to, pasitarta įvairiais veiklos reikalais.

- MŪSŲ "MARGIS" rytoj 14.30 val. - sporto halėj susitikis krepšinio rungtynėse su Memmingeno lietuvių krepšininkų komanda. Sekmadienį 15 val. tenai pat "Margis" rengia dar įdomesnes krepšinio rungtynes - su amerikiečių karių rinktine. Žiūrovai kviečiami per rungtynes laikytis korektiškai, nešvilpauti, nes tai būtų gėda mūsų kolonijai.

- STOVYKLOS KOMENDANTAS IŠPĖJA nežinia kokių tikslų turinčius žmones, kurie drasko iškabinamus skelbimus nuo viešųjų skelbimų lentų. Pastebėjus, prieš tokius negražius darbus bus griebiamasi atitinkamų priemonių.

- ANGLŲ KALBOS PAMOKA, vadovaujama inž.K.Pabedinsko, iš pirmadienio /IX.29/ atkeliamą į rytdieną /IX.27/ tuo pačiu laiku.

- UŽ MILIJONĄ DOLERIŲ Amerikos lietuvių pagalbos fondo pirm. Kon-
čius ketina Amerikoje įgyti pavyzdinį miestą, kuriame karo metu bu-
vo apgyvendinta 4000 ginklavimo darbininkų, ir tenai patalpinti
"Pabaltijo universitetą Vokietijoje". 1945 m. Pinneberge prie Ham-
burgo įsteigtasis universitetas pabėgėliams iš Pabaltijo respubli-
kų turi 2000 studentų ir 150 profesorių iš buv. Pabaltijo univer-
sitetų mokomąjį personalą. Studentų pargabenimas į Ameriką turė-
sias būti finansuojamas tarptautinės pabėgėlių organizacijos, tuo
tarpu kai universiteto darbas ir algų išmokėjimas būsias reikalas
"Amerikos jungtinio lietuvių pagalbos fondo" ir artimų organizaci-
jų, - taip rašo "Badische Zeitung" /IX.23/.

- PREZ. TRUMANAS TIKISI, kad sušaukti Kongreso specialų posėdį, prieš įsigaliojant Marshallio planui, nebūsią reikalo. Prezidentas, kalbėdamas spaudos atstovams, kaip Londonas sako, vakar pareiškęs, jog mitinimo padėtis pasaulyje esanti blogesnė, negu prieš metus, todėl reikalingaintis tuoj priemonių, kad ateinančią žiemą vargstantieji kraštai būtų apsaugoti nuo bado ir šalčio. Greitos JAV pagalbos teikimo reikalas būsią svarstomas ateinantį pirmadienį per abiejų partijų šaukiama pasitarimą, ir tada galutinai paaiškėsia, ar šauktinas Kongreso specialus posėdis. Buvusią Europos konferenciją Paryžiuje prezidentas laikas padrasinavę žingsniu, o 16 valstybių pateiktas pranešimas būsią papunkčiui JAV apsvarstomas. Prezidentas kviečia amerikiečių tautą į žygį prieš maisto eikvojimą, ragindamas taupyti, kad būtų galima teikti pagalbą Europai.

- JAV MAITINIMO TARYBA, kurion įeina užs.reik.min.Marshallis, žemės ūkio min.Anderson ir prekybos min.Harriman, kaip iš-Müncheno pranešta, paskelbė keturių punktų programą, pagal kurią turėtų būti organizuojamas pagalbos teikimas vargstantiems Europos kraštams. Siūloma: Amerikoje plačiu mastu imti taupyti maistą; pakelti, be jėgų, ir kitų maisto dalykų eksportą; parodyti bendrų tarptautinių pastangų dėl pagalbos teikimo kartu su kitomis eksporto šalimis; racionaliai surinkti ir paskirstyti vietinius vargstančių kraštų maisto išteklius. Be to, praneša, jog šiemet JAV jėgų eksportą 20% nuražinsiančios, bet skirtumas tikimasi išlyginti kitais produktais.

- PALESTINOS KOMISIJA, kaip iš Londono sakoma, jau pradėjo darbą JT pilnaties suvažiavime, išsirinkdama pirmininku Australijos užs.reik.min.Dr.Evatt. Komisijoje atstovauja visų 55 tautų nariai. Imama svarstyti JT Palestinos komisijos pateiktas pranešimas, kuriuo siūloma Palestiną padalyti į dvi dalis - arabų ir žydų. Britų vyriausybė savo specialiaame posėdyje nutarusi panaikinti Palestinos mandata ir iš tenai atitraukti savo įgulas, tačiau tas nutarimas priklausys nuo JT suvažiavimo sprendimo. Arabų valstybės per savo užs.reik.ministerių konferenciją praeitą savaitę nutarė teikti visokeriopą pagalbą Palestinos arabams tuo atveju, jei JT priimtų Palestinos komisijos pasiūlymus. "Telegraf" /IX.21/ rašo, kad arabų kraštų armijų karininkai lavina 50.000 arabų armiją arti Damasko. 4300 žydų, nelegaliai plaukusių Palestinon, kurie dabar prie Mibecko apgyvendinti stovykloj, kaip Londonas sako, britų vyriausybė siūlo keltis Prancūzijon, nes kitaip jie būsią įjungti į vokiečių ūkį, gaudami vokiškas maisto korteles.

- P.S.TARYBOJE, Londono žiniomis, JAV atstovas Johnson pasiūlęs pirmoj vietoj svarstyti Italijos priėmimą į JT, tačiau Gromyko pareiškęs nesutiksiąs, kad Italija būtų priimta, jei nebūtų priimtos ir ~~kita~~ Vengrija, Bulgarija, Rumunija ir Suomija.

- DĖL MARSHALLIO PKANO, Müncheno žiniomis, vakar amerikiečių klube Paryžiuje kalbėdamas min.pirm.Ramadier pareiškęs, kad tai esąs žmoniškumo planas, kuriuo tęsiamos prez.Wilsono žmoniškumo tradicijos. Prancūzija įvertinanti amerikiečių tautos auką. Bet jai dar reikalinga dolerių maistui ir darbo organizacijai. Jeigu iki spalio 15 d. nebūsią gauta Prancūzijai naujos paskolos iš pasaulinio banko arba JAV, tai jis, Ramadier, nebegalėsią imtis už savo krašto krizės pasekmes ryšium su artėjančia žiema atsakomybės. Už Marshallio planą pasisakė per radiją, kaip iš Müncheno pranešta, ir Austrijos užs.reik.min.Dr.Gruber, taip pat palaikydamas Europos valstybių muitų unijos sudarymą.

- GRAIKIJA DIDINA ARMIJĄ, kaip iš Stuttgarto sakoma, pašaukdama visus 1925 m. gimimo vyrus, tuo būdu sudarydama dar 20.000 vyrų kariuomenės.

4
- LITERATŪROS MĖGĖJAI šiandien 19.30 val. renkasi gimnazijon į literatūros ir žurnalistikos būrelio susirinkimą.

~~~~~

- DIDELĖS UKRAINIEČIŲ JĖGOS kaunasi su raudonaisiais Lenkijoje, - tokia AP žinia skelbia "N.Y.Herald Tribune" /IX.20/, rašydamas taip: Ukrainiečių pasipriešinimo armija /UPA/, kovojanti dėl Ukrainos nepriklausomybės, yra teikia didelė, jog vienetai iš 15.000 iki 20.000 vyrų yra ištraukę lenkų bei rusų kariuomenės dalinius į puolamasias kautynes, - taip pareiškta oficialiu amerikiečių armijos pranešimu. Antikomunistiniai partizanai yra ginkluoti morytyromis, lengvąja artilerija ir sunkiaisiais kulkosvydžiais, taip pat šautuvais, rankinėmis granatomis ir lengvaisiais kulkosvydžiais, - sakoma pranešime, - kuris iš dalies pagrįstas apklausinėjimu 40 ukrainiečių partizanų, neseniai pabėgusių iš Lenkijos į amerikiečių zoną Vokietijoje. Pranešime sakoma: Ankstybą birželio mėn. apie 15-20.000 partizanų susirėmė su didelėmis sovietų vadovaujamų lenkų ir sovietų dalinių jėgomis Nowy Sacz, Zarapano, Babia Gora ir Biala srityse pietinėje Lenkijoje... Viena partizanų pajėga apie 10.000 buvo apsupta ir atkirsta. Šių viena grupė iš 4000 prasimušė į pietus per Čekoslovakiją į amerikiečių zoną Vokietijoje. 40 partizanų, kuriuos dabar amerikiečiai internavo Deggendorfe, vadas pareiškė, jog jie čia atvykę tikėdamiesi pagelbėti J.A.Valstybėms, numatydami "ateinantį" karą su Rusija. Armijos pranešimu pareiškta, kad dar apie 1000 iki 2500 antikomunistinių pagrindžio kovotojų pranešama atvykstant į amerikiečių zoną... Čekų paimtas vienas iš partizanų, pavarde Bulak, apibūdinamas kaip slaptosios ukrainiečių resistencijos vado gen. Banderos "dešinioji ranka ir strategas". Gen.Clay spaudos atstovams rugsėjo 18 d. pareiškė, kad partizanai internuoti ir jų kelionės iš Lenkijos/ priežastys rūpestingai tiriamos. Paklausus, ar jų tarastieji Rusijos piliečiai būtų grąžinami rusams reikalaujant, gen. y pareiškė: "Jei jie Rusijos piliečiai, tai nebūtinai reikėtų, kad būtų grąžinti į Rusiją, - tai priklausys nuo pritaikintinų karo nuostatų." Partizanai "nebus laikomi DP", - pasakė generolas.

- PASAULIS TARP VATIKANO IR BALTŲJŲ RŪMŲ - šitokiam straipsnyje, kurį paskelbė "Rhein-Neckar Zeitung" /IX.23/ tarp kitko rašoma: Santykiai tarp didžiausios klasinės ir pasaulinės galybių pasidarė glaudesni. Prez.Trumanas, nepaisydamas evangelikų dvasininkų protesto, pasiuntė, kaip ir jo pirmatakas, tą patį M.Taylor į Romą. Trumano doktrina ir Marshallio planas "vienodų pastangų" pareiškimui teikia kitoki, šviesesni skanbesi. Šv.Sosto pabrana amerikiečių Europos politikos pasisekimui yra tiek pat svarbi, kaip sekmingas tos politikos įvykdymas turi pagerinti Vatikano padėtį; reikia pagalvoti apie Prancūzijos ir Italijos rinkikų mases, kurios, atsižvelgiant į tai, gali padaryti įtakos rusų politikai tuose kraštuose... Šalia diplomatinės bei politinės akcijos vyksta Bažnyčios vadaus organizacinė. Eilę svarbių nunciatūrų yra užėmę amerikiečiai: Vysk.Hurley - Belgrade, vysk.O'Hara - Bukarešte, vysk.A.Muench atlieka svarbią misiją Vokietijoje. Pranciškonų ir augustinijonų ordonų generolai nuo neseniai yra taip pat amerikiečiai. Aukščiausiam Bažnyčios teisme - Rota Romana sėdi mons.Brennan, kardinolų sekretariate šeši amerikiečiai turi svarbius postus, o neseniai, pirmą kartą istorijoje, mons.Hemmick, amerikietis, tapo šv.Petro bažnyčios kanauninku. Kalbama, jog popiežius ketinąs New Yorko kard Spellmaną, su kuriuo jis ypač susibičiuliavęs, paskirti kardinolų valstybės sekretoriumi. Tuo reikalu prieš kelias dienas iš Vatikano pabėgęs dementavimas tiksliai vėlesniam laikui atidedas tą paskyrimą.

- NORS DAUG KARTŲ DĖTA PASTANGŲ, apaštališkam vizitatoriui Vokietijoje vysk.Muench neduota jokio leidimo įvažiuoti į sovietų zoną aplankyti vokiečių katalikų, rašo "Stuttgarter Nachrichten"/IX.20/.

DN Nr.224-5/711-12/, IX.26

- AŠTRĄ NOTĄ, Londono žiniomis, britų vyriausybė paskelbusi Bulgarijai dėl mirties bausmės įvykdymo N.Petkovui, kuris buvęs taurus vyras ir kovojęs dėl laisvės. Petkovo byla buvusi "teisės komedija", o jo nuteisimas "teisės žmogžudystė". Tuo būdu esą sunaikinti paskutiniai laisvės pėdsakai Bulgarijoje.
- EUROPOS RAUDONASIS KRYŽIUS, Muncheno žiniomis, susirinko konferencijon Belgrade, kur dalyvauja 45 atstovai iš 20 kraštų, jų tarp jų ir sovietų.
- 8 PARLAMENTARAI iš anglų Darbo partijos, Muncheno žiniomis, išvyksta į Čekoslovakiją, Jugoslaviją, Lenkiją ir Sov.Sąjungą pasitarti ūkiniais bei prekybiniais klausimais.
- DĖL STUTTGARTO SIRENŲ, kaip iš tenai pranešta, amerikiečių karinės valdžios įsakmiai pareiškta, kad tai nėra priešlėktuvinės apsaugos priemonės, bet priemonės viešajam saugumui išlaikyti.
- APIE RUSŲ KARIUOMENĖS JUDEJIMĄ Mecklenburge, sovietų zonoje, rašo "News Chronicle", pažymėdamas, jog iš sovietų pusės oficialiai tas judėjimas laikomas rudeniniais manevrais. Visa eilė Mecklenburgo miestų ir kaimų, kurie retai buvo apgyventi arba tušti, iš naujo užimami didelių rusų kariuomenės vienetų. Schwerine 500 vokiečių šeimų per 18 valandų turėjo palikti savo butus. Wismaran, kuris prieš 3 mėn. buvo evakuotas, vėl grįžo rusų vienetai./Telegr.IX.
- JAV KARINIS POTENCIALAS - šitaip pavadintame straipsnyje "Rhein Echo" /IX.20/ rašo: Tuoju po karo pabaigos prasidėję planai kariuomenei suvienyti ir reorganizuoti J.A.Valstybėse dabar gavo pastovias formas. Svarbiausia naujenybė - tai išakomosios galios suvienijimas visoms trims ginklo rūšims viename asmenyje, vadinamame ginkluotųjų pajėgų ministriu, kurio žinioje yra trys ministeriai - sausumos, laivyno ir oro kariuomenių ir tam tikras skaičius naujų ryšių vienetų bei specialių biurų. Naujasis JAV karo ministeris Forrestal perėmė pareigas praeitą ketvirtadienį... JAV armija šiuo metu turi 990.000 karininkų bei kareivių, kurie visų pirma naudojami okupacinėms iguloms. Šalia jos yra apie 1,3 mil. vyrų rezervė. Kokiu tempu buvo vykdoma JAV demobilizacija, rodo dabartinio skaičiaus palyginimas su 15 mil. karių, kurie karo metu buvo pritaikyti ginklo. Ir orinės pajėgos žymiai apribotos. Karo metu lėktuvų gamyboje dirbo 2,1 mil. darbininkų; 1944 m. per metus pagaminta 96.000 lėktuvų. O 1947 m. toje pramonėje bėra tik 160.000 darbininkų, kurie per mėnesį pagamina po 100 lėktuvų. Kitoks vaizdas jūrinių pajėgų. Palyginus JAV karo laivyną su Rusijos ir Anglijos, matyti, kad JAV keleriojai praneša Rusiją ir toli už savęs palieka klasinę jūrų galybę - Angliją. Amerikos laivynas šitaip paskirstytas: Ramiajame vandenyne - 5 lėktuvnešiai, 1 kovos laivas, 7 kruizeriai, 8 lengvieji kruizeriai, 3 lėktuvnešiai palydovai, 62 naikintojai, 10 naikintųjų palydovų, 40 povandeninių; Atlanto vandenyne - 6 lėktuvnešiai, 2 lengvieji lėktuvnešiai, 3 kovos laivai, 5 kruizeriai; 4 lėktuvnešiai palydovai, 62 naikintojai, 14 naikintųjų palydovų, 40 povandeninių, 12 lengvųjų kruizerių. Karo laivynas, be to, turi 15.000 kovos lėktuvų. 18 karo laivų dabar statoma. Pagaliau laivyną labai sustiprina vadinamas "kandžiadėžių laivynas" /Mottenkistenflotte/, kur priskaitoma 1055 laivai, kurie yra rezerve ir per metus gali būti panaudojami. Viso laivyno igulų sudaro 739.875 vyrai... Amerika yra vienintelė šalis, turinti atominę bombą... Nepaisant to, Amerika skundžiasi dar stinganti mokslinių pajėgų tolimesnei ginklavimo plėtotei. Baiminamasi, kad šiais metais tam reikalui nestigtų 30-40.000 inžinierių... Ramiajame vandenyne aktyviai dalyvavo apie 15 mil.amerikiečių. Tie vyrai rėmė ilgainiui, žinoma, netenka savo tinkamumo kariavimui, bet šiandien ir ryt jie sudaro greit mobilizuojamą rezervą armijai.